

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

6 ביוני 2007

305

כ' בסיון התשס"ז

עמוד

הצעת חוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק) (תיקון מס' 8), התשס"ז-2007 644

הצעת חוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק) (תיקון מס' 8), התשס"ז-2007

1. תיקון סעיף 1. בחוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –

(1) אחרי ההגדרה "איסוס" יבוא:

"בית אריזה" – עסק המשמש למיון, לבירור או לאריזת צמחים";

ד ב ר י ה ס ב ר

לחוק, כי חקיקת המשנה של ארבע המועצות המקוריות תעמוד בתוקפה עד לכניסתה לתוקף של חקיקת משנה חדשה מכוח החוק כנוסחו בתיקון התשס"ג, או עד תום שנתיים מיום תחילתו של תיקון התשס"ג, לפי המוקדם מביניהם.

הבחירות לנציגי המגדלים במועצה לא התקיימו בתוך התקופה שנקבעה לכך בתיקון התשס"ג וחקיקת המשנה החדשה לא הותקנה במועד. כך, מקץ שלוש שנים לחקיקתו של תיקון התשס"ג, נותרה המועצה כתאגיד בלא מוסדות נבחרים ובלא חקיקת משנה.

על רקע זה ולאור הקשיים שהתעוררו בהפעלתן של הוראות החוק, כנוסחו בתיקון התשס"ג, עלה הצורך לבחון מחדש את אופן מינויה של המועצה, הרכבה, תפקידיה וסמכויותיה.

לפיכך תוקן החוק, במסגרת חוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק) (תיקון מס' 7), התשס"ז-2006, והמועד האחרון למינוי של חברי המועצה הקבועה נדחה ליום י"ד בתמוז התשס"ז (30 ביוני 2007) עם אפשרות לדחיה נוספת עד יום כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008). במקביל הקים השר, בחודש אוגוסט 2006, ועדה בראשות המנהלת הכללית של משרד החקלאות שחבריה היו נציגי משרד החקלאות, נציג משרד האוצר ונציג ציבור, במטרה לבחון, בין השאר, את תפקידיה וסמכויותיה של המועצה על פי החוק כנוסחו בתיקון התשס"ג, את מידת ביצועם בפועל של תפקידים וסמכויות אלה ואת נחיצותם, וכן את התאמת המבנה הארגוני של המועצה לביצוע תפקידיה. לשם הבחינה כאמור קיימה הוועדה שימוע נרחב של כל הגורמים הנוגעים בדבר ובמרכזם ציבור המגדלים. בחינת הוועדה העלתה כי בעקבות תיקון התשס"ג חל נתק בין מועצת הצמחים לציבור המגדלים וכי הרפורמה שבוצעה במסגרת התיקון החמיצה, בעניינים מסוימים, את יעדיה. כך למשל, על אף איחוד המועצות, לא חלה ירידה משמעותית בהיקף התקציבים ובשיעורי ההיטלים שהוטלו על ציבור המגדלים.

לפיכך, המליצה הוועדה על שורה של צעדים שיש לנקוט לשם שינוי המצב, וביניהם גם צעדים שיישומם כרוך בתיקון החוק: השבת סמכויות הרגולציה

כללי בחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003, בפרק ו"א: חקלאות (להלן – תיקון התשס"ג), נקבעה רפורמה בניהול ובהסדרת הענפים החקלאיים – ענף הפירות, ענף פרי הדר, ענף צמחי הנוי וענף הירקות. תיקון התשס"ג נועד, בין השאר, לאחד את ארבע המועצות של הענפים החקלאיים האמורים: מועצת הפירות, המועצה לשיווק פרי הדר, המועצה לצמחי נוי והמועצה לייצור ולשיווק של ירקות (להלן – המועצות) למועצת צמחים אחת (להלן – מועצת הצמחים או המועצה).

לשם כך ביטל תיקון התשס"ג את החוקים השונים שמכוחם הוקמו המועצות, למעט חוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973, שבו נקבעו שינויים והתאמות כך שיחולו על כל הענפים, וכן שונה שמו לחוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973 (להלן – החוק).

מטרת איחוד המועצות כאמור היתה, בין השאר, להביא להתייעלות בפעילות המועצות ולצמצום העלויות הגבוהות שהוטלו על החקלאים.

כמו כן, כלל תיקון התשס"ג העברת מרבית סמכויות הרגולציה שהיו נתונות בידי המועצות לידי שר החקלאות ופיתוח הכפר (להלן – השר), לבדו או יחד עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה (להלן – השרים), תוך שמירת מעמד מיעוץ למועצת הצמחים בנושאים שונים.

בנוסף בא תיקון התשס"ג לתקן ליקויים הקשורים בייצוגם ובהליכי בחירתם של נציגי המגדלים במועצות. כך נקבע בתיקון האמור כי נציגי המגדלים במועצה, המהווים למעלה ממחצית חבריה, ייבחרו בידי כלל המגדלים בבחירות כלליות וחשאיות בדרך שתיקבע בתקנות.

כדי לאפשר את המשך הפעילות השוטפת עד למינויה של מועצה קבועה לפי סעיף 4 לחוק כנוסחו בתיקון התשס"ג, מונתה, לפי סעיף 74 לחוק, מינהלה זמנית ונקבע כי השרים ימנו, עד יום י"ט בטבת התשס"ה (31 בדצמבר 2004), מועצה קבועה. כמו כן נקבע, בסעיף 76

¹ ס"ח התשל"ג, עמ' 310; התשס"ג, עמ' 436; התשס"ז, עמ' 14.

(2) בהגדרה "ענף" במקום "ענף פרי ההדר וענף צמחי הנוי" יבוא "וענף פרי ההדר";

(3) אחרי ההגדרה "ענף" יבוא:

"פעולה ענפית" – פעולה הממומנת מכספי הקרן המיוחדת של הענף, המיועדת לקידום ענייניו של אותו ענף, כאמור בסעיף 37(א2);

"פעולה תת-ענפית" – פעולה הממומנת מכספי הקרן המיוחדת של מין של צמחים שהוקמה לגבי ועדת משנה, המיועדת לקידום ענייניו של אותו מין, כאמור בסעיף 37(א2);

(4) אחרי ההגדרה "השר", "שר החקלאות" יבוא:

"תעשיין" – מי שעסקו או חלק מעסקו בייצור מוצרי צמחים";

תיקון סעיף 2

2. בסעיף 2 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) השרים רשאים לכלול בתחום תפקידיהם וסמכויותיהם של המועצה גם ענבי יין וגם זיתי שמן, וכן באישור ועדת הכלכלה של הכנסת – גם צמחי נוי, ויראו אותם לעניין חוק זה כענף; כן רשאים השרים, באישור הוועדה האמורה, בצו שיפורסם ברשומות, להקים לגבי ענבי היין וזיתי השמן מועצות נפרדות – מועצת היין ומועצת הזיתים."

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים בסעיף 1 לחוק מוגדר "ענף" – כל אחד ו-2 מאלה: ענף הירקות, ענף הפירות, ענף פרי ההדר וענף צמחי הנוי. לאור ההחלטה להוציא את ענף צמחי הנוי ממסגרת המועצה, כאמור בחלק הכללי לדברי ההסבר, מוצע להתאים את החוק להרכב הענפים המעודכן, על ידי מחיקת ענף צמחי הנוי מההגדרה "ענף".

עם זאת, כדי לאפשר את שילובם של צמחי הנוי במועצה, אם יתברר בעתיד כי יש צורך בכך, מוצע לתקן את סעיף 2 לחוק ולהחליף את סעיף קטן (ב) שבו, כך שניתן יהיה לכלול, בכפוף לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, גם את צמחי הנוי בתחום תפקידיהם וסמכויותיהם של המועצה.

וזה נוסחו של סעיף 2(ב) לחוק שמוצע להחליפו:

"(ב) השרים רשאים לכלול בתחום תפקידיהם וסמכויותיהם של המועצה גם ענבי-יין וגם זיתי שמן, ורשאים הם, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, בצו שיפורסם ברשומות, להקים לענפים אלה מועצות נפרדות – מועצת היין ומועצת הזיתים."

כמו כן, במסגרת הבהרת יחסי הגומלין בין מוסדות המועצה, מוצע להוסיף את ההגדרה "פעולה ענפית" ו"פעולה תת-ענפית" (ראו גם דברי הסבר לסעיף 22 להצעת החוק המתקן את סעיף 37 לחוק). בנוסף מוצע להעביר לסעיף ההגדרות את הגדרות "תעשיין" ו"בית אריזה" הקבועות כיום בסעיף 36(ג) לחוק, בשל השימוש הנוסף שמוצע לעשות בהגדרות אלה בסעיפים שונים בחוק (ראו גם דברי הסבר לסעיף 21 להצעת החוק המתקן את סעיף 36 לחוק).

שבידי השר, למועצת הצמחים, עריכת שינויים בהרכב המועצה, הסדרת יחסי הגומלין בין מוסדותיה השונים של המועצה, הגברת האוטונומיה של הוועדות הענפיות וועדות המשנה במועצה, והפחתת שיעור ההיטלים באופן משמעותי והגבלתם בתקרה שתקבע בחוק. כמו כן המליצה הוועדה לבצע מספר תיקונים בחוק, שנחקק בשנת 1973, כדי להתאימו לחליפות הזמן ולצרכים המשתנים.

בנוסף החליט השר, לאחר שימוע שקיים עם ציבור מגדלי הפרחים ועם כל הגורמים האחרים שהיו מעוניינים להביע את עמדתם, להוציא את ענף צמחי הנוי ממסגרת מועצת הצמחים וממסגרת תחולתו של החוק. בין הנימוקים שביסוד ההחלטה עמדו המחלוקת העמוקה ורבת השנים בקרב המגדלים בענף וכן אופיו המיוחד של ענף זה, המאפשר מתן שירותים ציבוריים במסגרות חלופיות ויעילות יותר בעבור המגדלים. לשם כך מחק השר את רשימת צמחי הנוי מהתוספת לחוק, בתוקף סמכותו לפי סעיף 62 לחוק "ק"ת התשס"ז, עמ' 508 ובמקביל תיקן את תקנות מועצת הצמחים (ייצור ושיווק) (דרכי מינוי חברי המועצה וחברי ועדות ענפיות), התשס"ז-2006 ("ק"ת התשס"ז, עמ' 594), כך שלא יחולו על ענף צמחי הנוי. גם תקנות מועצת הצמחים (ייצור ושיווק) (היטלים), התשס"ז-2007 ("ק"ת התשס"ז, עמ' 649), שקבעו חובת תשלום היטלים למועצת הצמחים ושנכנסו לתוקפן ביום כ"ד באדר התשס"ז (14 במרס 2007) לא הוחלו על מגדלי צמחי הנוי. מוצע על כן להשמיט מהוראות החוק את ענף צמחי הנוי, כך שהוראותיו לא יחולו על ענף זה, ובמקביל לקבוע הוראות מעבר להוצאת הענף מתחולת החוק.

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

”(א) השר ימנה את חברי המועצה שמספרם לא יעלה על 41, ובהם חמישה נציגי הממשלה והם: שלושה נציגי השר, נציג שר התעשייה המסחר והתעסוקה ונציג שר האוצר, והשאר – נציגי ציבור; מינוי החברים מקרב התעשיינים והצרכנים לפי סעיף קטן (ב)(2) ו-(3) יהיה לאחר התייעצות עם שר המסחר והתעשייה והתעסוקה.”;

(2) בסעיף קטן (ב) –

(א) בפסקה (1), במקום ”שיקבעו השרים” יבוא ”שיקבע השר”;

(ב) אחרי פסקה (1) יבוא:

”(א1) שלושה חברים שהם נציגי ארגון מגדלים יציג, אחד מכל ענף; לענין זה, ”ארגון מגדלים יציג” – ארגון מגדלים שהוכח להנחת דעתו של השר כי הוא מייצג את המספר הגדול ביותר של המגדלים בענף;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 3 לפסקאות (1), (2)(א), (4) ו-(5)

ארגוני המגדלים מרכיב מרכזי במקום החקלאי בארץ (כמו גם באירופה ובארצות הברית). חשוב לשלבם במסגרת המועצה כחלק מהסדרת הענפים הצמחים.

מוצע על כן, להוסיף לסעיף 4 את סעיף קטן (א1) המוצע ולפיו ימונו לחברי המועצה שלושה נציגים של ארגוני המגדלים היציגים, אחד מכל ענף.

לסעיף 4(ב1) המוצע: תקנות מועצת הצמחים (ייצור ושיווק) (דרכי מינוי חברי המועצה וחברי ועדות ענפיות), התשס”ו-2006, קובעות כי נציגי המגדלים ייבחרו על פי שני משתנים בלבד: קול אחד לכל מגדל, בתוספת מספר קולות שיחושב לפי חלקו היחסי של ההיטל ששולם בידי המגדל בענף, מסך ההיטל ששולם בידי כלל המגדלים בענף. בחירות במתכונת זו, עלולות להביא להעדר ביטוי הולם לייצוגם של כלל המגדלים במועצה כגון למגדלים מאזור גידול מסוים, מגדלים המשתייכים למגזר מסוים, מגדלים של צמח מסוים וכדומה.

מוצע על כן להוסיף לסעיף 4 את סעיף קטן (ב1) המוצע, ולפיו השר יהיה רשאי למנות למועצה עד שלושה חברים נוספים מקרב המגדלים, אם לדעתו נוצר מצב של העדר ביטוי הולם כאמור.

לפסקה (ג)(2)

מוצע להחליף את סעיף 4(ב)(2) לחוק, אשר קובע כדלקמן:

”(ב) נציגי הציבור במועצה יהיו –

(1)....

(2) חברים מקרב יצרנים של מוצרי צמחים, משווקים של צמחים ויצואני צמחים, מכל ענף ומספר כולם לא יעלה על רבע מכלל חברי המועצה, ובלבד שמספרם של החברים לפי פסקה זו, מכל ענף, יהיה

לפי הוראות סעיף 4(ב)(1) לחוק מורכבת המועצה ברובה מנציגי המגדלים. שאר חברי המועצה הם נציגי ממשלה ונציגי ציבור נוספים שרק מיעוטם מצויים בתחומי אחריותו של שר התעשייה המסחר והתעסוקה (להלן – שר התמ”ת). מוצע על כן לתקן את סעיף 4(א) ולקבוע כי מינוי חברי המועצה ייעשה בידי השר ובלבד שמינוי נציגי התעשיינים והצרכנים ייעשה לאחר התייעצות עם שר התמ”ת.

בהתאם מוצע לתקן את סעיף 4(ד) לחוק כך שהשר לבדו יהיה מוסמך לקבוע בתקנות הוראות למינוי חברי המועצה ובחירת נציגי המגדלים, וכן לתקן את סעיפים קטנים (ב)(1), ו(ו) ולהחליף בהם את המונח ”השרים” במונח ”השר”.

עוד מוצע, כדי לשמור על איזון הכוחות במועצה וכדי להגביר את הפיקוח הממשלתי, להגדיל את מספר נציגי הממשלה לחמישה במקום ארבעה.

וזה נוסחו של סעיף 4(א) שמוצע להחליפו:

”(א) השרים ימנו את חברי המועצה ומספרם לא יעלה על ארבעים ואחד, ובהם נציגי הממשלה, שמספרם לא יעלה על ארבעה, ונציגי ציבור.”

לפסקה (2)(ב)

לסעיף 4(א1) המוצע: חוקי המועצות שבוטלו במסגרת תיקון התשס”ג קבעו כי נציגי המגדלים ימונו בידי השרים, מתוך רשימות שייגשו להם ארגונים שלדעת השרים הם ארגונים יציגים של המגדלים. תיקון התשס”ג ביטל עיקרון זה וקבע בסעיף 4(ב)(1) לחוק כי נציגי המגדלים ייבחרו בבחירות כלליות וחשאיות, בלא שנקבע דרך אחרת שבה יינתן ביטוי לארגוני המגדלים. בכך, נוצר נתק בין המועצה לארגוני המגדלים. בהיות

(ב1) סבר השר כי הרכב נציגי המגדלים שמונו לפי פסקאות (1) ו-(א1) אינו נותן ביטוי הולם לייצוגם של כלל המגדלים, לרבות בשל כך שאינו כולל מגדלים מאזור גידול מסוים, מגדלים של צמחים מסוג מסוים או מגדלים המשתניכים למגזר מסוים, רשאי הוא, כדי להבטיח ייצוג הולם כאמור, למנות עד שלושה חברים נוספים מקרב המגדלים, לאחר התייעצות עם גוף המייצג לדעתו את קבוצת המגדלים שמקרבה מונו החברים הנוספים, ככל שקיים גוף כאמור;”

(ג) במקום פסקה (2) יבוא:

”(2) שישה חברים מקרב תעשיינים, משוקי צמחים ויצואני צמחים, שימונו באופן שיינתן ביטוי הולם לייצוגם של כלל הענפים;”

(3) סעיף קטן (א) – בטל;

(4) בסעיף קטן (ד), במקום “השרים” יבוא “השר” ובמקום “יקבעו” יבוא “יקבע”;

(5) בסעיף קטן (ו), במקום “השרים רשאים” יבוא “השר רשאי”.

4. בסעיף 5 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

”(א) השר ימנה את יושב ראש המועצה מבין נציגיו במועצה; נציג שר המסחר התעשייה והתעסוקה במועצה יהיה סגן היושב ראש.”

5. בסעיף 6(א) לחוק העיקרי, במקום “יותר ממחצית מספר” יבוא “מחצית”.

6. בסעיף 7 לחוק העיקרי –

ד ב ר י

סעיף 4 סעיף 5(א) לחוק קובע לאמור: “שר החקלאות ימנה את יושב־ראש המועצה, ושר המסחר והתעשייה את סגן היושב־ראש; שניהם יהיו מבין חברי המועצה”. מוצע לתקן את הסעיף ולהבהיר כי היושב ראש וסגנו יהיו מבין נציגי הממשלה החברים במועצה. זאת ניתן ללמוד גם מסעיף 5(ב) לחוק שבו נקבע כי בהעדר יושב הראש וסגנו, ימנו חברי המועצה הנוכחים את יושב ראש הישיבה מבין נציגי הממשלה הנוכחים. לפיכך מוצע לתקן את הסעיף בהתאם.

סעיף 5 בסעיף 6(א) לחוק נקבע, בטעות, כי מנין חוקי לישיבת המועצה הוא נוכחותם של יותר ממחצית מחבריה כשביניהם נציג הממשלה. כוונת המחוקק היתה כי מנין חוקי כאמור הוא מחצית חברי המועצה – כך למשל עלה מהוראת סעיף 6(ב) הקובע כי בישיבה נדחית תהיה מחצית חברי המועצה מנין חוקי אף בהעדר נציג הממשלה. לפיכך מוצע לתקן את סעיף 6(א) בהתאם.

סעיף 6 סעיף 7 לחוק שענינו החלטות המועצה קובע בסעיף קטן (א) את הכלל שלפיו החלטות המועצה תתקבלנה ברוב דעות.

לפי החלק היחסי של אותו ענף במחזור הכספי השנתי הכולל של הענפים בייצור מוצרי צמחים, בשיווק צמחים או בייצוא צמחים, לפי הענין.”

כאמור קובע סעיף קטן (ב)2(2) כי מספר הנציגים מקרב הקבוצות המצוינות בו לא יעלה על רבע מכלל החברים במועצה. היות שמרבית פעילותה של המועצה נוגעת למגדלי הצמחים והם היחידים הנושאים בנטל מימון פעילותה, מוצע כי בהרכב המועצה יינתן לנציגיהם ביטוי גדול יותר ביחס לנציגי שאר המגזרים. לאור זאת וכן עקב הוצאת ענף צמחי הנוי ממסגרת המועצה, מוצע לקבוע כי מספר הנציגים מהקבוצות המנויות בסעיף 4(ב)2 לחוק יעמוד על שישה. בנוסף מאחר שלאור המגבלה הכמותית המוצעת לא ניתן יהיה למנות, לאור התיקון המוצע, מכל אחד משלושת הענפים נציג של תעשיינים, נציג של משווקים ונציג של יצואנים, מוצע לקבוע באופן כללי כי מינוי נציגים אלה ייעשה באופן שיינתן ביטוי הולם לייצוגם של כלל הענפים.

לפסקה (3)

סעיף 4(ג) לחוק קובע כדלקמן: “השרים רשאים לקבוע שאחד מנציגי הציבור יהיה נציג של ההסתדרות הציונית העולמית – הסוכנות היהודית לארץ ישראל”. מכיוון שלסוכנות היהודית אין כיום נגיעה לפעילות המועצה מוצע לבטל את הוראת הסעיף האמור.

(1) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) על אף הוראות סעיף קטן (א), החלטות המועצה בנוגע לנכסים המשמשים ענף או מין מסוים של צמחים או בנוגע לפעולה ענפית או תת-ענפית, יתקבלו ברוב האמור באותו סעיף קטן לאחר קבלת המלצת הוועדה הענפית לפי סעיף 10א(ג), ואולם לא תקבל המועצה החלטה כאמור בניגוד להמלצת הוועדה הענפית, אלא ברוב של שני שלישים מהנוכחים; לענין זה, "נכסים" – מקרקעין, מיטלטלין, זכויות וטובות הנאה ונכסים בלתי מוחשיים אחרים, לרבות ידע, חובות והתחייבויות, התקשרויות או עסקאות מכל סוג, והפירות שמניב כל אחד מאלה:"

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "באותה ישיבה לא תקבל" יבוא "באותה ישיבה, למעט החלטה בנוגע לנכסים או לפעולה ענפית או תת-ענפית כאמור בסעיף קטן (א1), לא תקבל";

ד ב ר י ה ס ב ר

לענין זה, "נכסים" – מקרקעין, מיטלטלין, זכויות וטובות הנאה ונכסים בלתי מוחשיים אחרים, לרבות ידע, חובות והתחייבויות, התקשרויות או עסקאות מכל סוג, והפירות שמניב כל אחד מאלה;

(ד) הלוואות למגדלים למימון הוצאות הון חוזר;

(ה) עידוד וייוזם מחקרים הקשורים בצמחים ובמוצריהם;

(ו) פרסום וקידום מכירות של צמחים;

(2) (א) לא תקבל המועצה החלטה הנוגעת לענף מסוים, בכל אחד מהנושאים המפורטים להלן, בניגוד להמלצת הוועדה הענפית של אותו ענף:

(1) פעולות להדברה ולמניעה של מזיקים במקומות גידול;

(2) הסדרת הייצוא של צמחים;

(ב) התעוררה מחלוקת בין ועדה ענפית ובין המועצה בנושאים המפורטים בפסקת משנה (א), יכריע השר במחלוקת, לאחר שנתן הזדמנות לוועדה הענפית ולמועצה להשמיע את עמדתן."

רשימת הנושאים שבסעיף 7(ה1) היא בעייתית, הן מאחר שאינה מונה את כל הפעולות הענפיות ואינה מתייחסת כלל לפעולות תת-ענפיות, והן מכיוון שהיא כוללת פעולות שאינן ממיין הענין, כגון מתן הלוואות למגדלים למימון הוצאות הון חוזר. סעיף 7(ה2) בעייתי מבחינת העניינים הנמנים בו ומנגנון קבלת ההחלטות הקבוע לגביהם: פעולות להדברה ולמניעה של מזיקים אינן צריכות להיות נבדלות מן הפעולות המנויות בסעיף 7(ה1) ואין מקום לקבוע לגביהן מנגנון החלטה שונה;

סעיף 7(ה1) מפרט רשימה של נושאים שהחלטות המועצה לגביהם, לא יתקבלו בניגוד להמלצת הוועדה הענפית, אלא ברוב של 75% מהמצביעים. סעיף 7(ה2) קובע קטגוריה אחרת של עניינים, שבהם לא תוכל המועצה לקבל החלטות בניגוד להמלצת הוועדה הענפית ובמקרה של מחלוקת, יכריע בה השר.

וזה נוסחו של סעיף 7(ה) לחוק;

"(ה) על אף האמור בסעיף קטן (א) –

(1) לא תקבל המועצה החלטה בנושא מיוחד הנוגע לענף מסוים בניגוד להמלצת הוועדה הענפית של אותו ענף, אלא ברוב מיוחס של 75% מהמצביעים, ובלבד שנכחו בשיבת המועצה לפחות מחצית מחבריה; בפסקה זו, "נושא מיוחד" – כל אחד מאלה:

(א) ביטוח מגדלים מפני נזקי טבע;

(ב) ביטוח מגדלים מפני נזקי אסון טבע;

(ג) נכסים שהיו בידי כל אחת מהמועצות המפורטות להלן, לפני יום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004):

(1) המועצה כמשמעותה בחוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות, התשי"ט-1959;

(2) המועצה כהגדרתה בחוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973;

(3) המועצה כהגדרתה בחוק המועצה לצמחי נוי (ייצור ושיווק), התשל"ו-1976;

(4) המועצה לשיווק פרי הדר כמשמעותה בפקודת פרי הדר (פיקוח ושיווק), התש"ח-1948;

7. בסעיף 9 לחוק העיקרי, במקום "השרים" יבוא "השר".
תיקון סעיף 9
8. בסעיף 10 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- תיקון סעיף 10

"(א) למועצה יהיה ועד פועל שמספר חבריו לא יעלה על 15, ובהם שלושה חברים מקרב נציגי הממשלה במועצה והם: יושב ראש המועצה שישימש גם יושב ראש הוועד הפועל, סגן יושב ראש המועצה שישימש גם סגן יושב ראש הוועד הפועל וחבר נוסף שימנה השר; המועצה תמנה את שאר חברי הוועד הפועל מקרב נציגי הציבור במועצה, ובלבד שמחצית חברי הוועד הפועל, לפחות, יהיו מקרב נציגי המגדלים שנבחרו בבחירות לפי סעיף 4(ב)1, ובהם נציג מגדלים אחד לפחות מכל ענף."

9. בסעיף 10א לחוק העיקרי –
- תיקון סעיף 10א

(1) בסעיף קטן (ג) במקום "לאותו ענף" יבוא "לאותו ענף; המלצה של הוועדה הענפית למועצה בעניין פעולה תת-ענפית תינתן לאחר קבלת המלצותיה של ועדת המשנה הנוגעת לעניין, לפי סעיף קטן (ו); הוועדה הענפית לא תיתן למועצה המלצה הנוגדת את המלצת ועדת המשנה אלא אם כן התקבלה על כך החלטה בישיבת הוועדה הענפית, ברוב של שני שלישים מהנוכחים, ובלבד שנכחו בישיבה מחצית מחברי הוועדה, לפחות";

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 8 סעיף 10(א) לחוק קובע לאמור: "למועצה יהיה ועד פועל של לא יותר מ-15 חברים; השרים ימנו שלושה מהם מבין נציגי הממשלה; יושב-ראש המועצה וסגנו ישימו גם יושב ראש וסגן יושב-ראש של הוועד הפועל; המועצה תמנה את יתר חברי הוועד הפועל מבין חברי המועצה שאינם נציגי הממשלה, ובלבד שמספר נציגי המגדלים בוועד הפועל יהיה ככל מספר נציגי הציבור האחרים."

בהתאם לסעיף האמור, יושב ראש המועצה וסגנו ישימו גם יושב ראש וסגן יושב ראש של הוועד הפועל. בהתאם לתיקון המוצע לסעיף 5 לחוק, בסעיף 4 להצעת החוק, יושב ראש המועצה וסגנו ימונו מקרב נציגי הממשלה במועצה. מוצע על כן לתקן את סעיף 10(א) ולקבוע כי שלושת חברי הוועד הפועל מקרב נציגי הממשלה יהיו יושב ראש הוועד וסגנו, וכן נציג ממשלה אחד נוסף שימנה השר. כן מוצע לקבוע, לאור השינויים המוצעים בהרכב המועצה, בסעיף 3 להצעת החוק, כי לפחות מחצית מחברי הוועד הפועל יהיו מקרב נציגי המגדלים שנבחרו בבחירות לפי סעיף 4(ב)1, בדומה לנדרש בהרכב המועצה, ולהוסיף כי מתוכם יהיה נציג מגדלים אחד לפחות מכל ענף, זאת כדי שלא ייווצר מצב שבו ענף שחלקו היחסי במחזור הכספי השנתי הכולל של הענפים הוא קטן יחסית, ובשל כך מספר נציגיו במועצה הוא קטן לעומת שאר הענפים, לא יהיה מיוצג כלל בוועד הפועל.

סעיף 9 סעיף 10א לחוק עוסק בוועדות הענפיות ובוועדות המשנה וקובע כי הוועדה הענפית תמליץ לפני המועצה בכל הנוגע לפעולות המועצה לגבי הענף ולדרכי ניהול הקרן המיוחדת לאותו ענף, וכי

נושא הסדרת היצוא של צמחים מוסדר על ידי השר לפי הוראות הפרק החמישי לחוק העוסק בהסדרת היצוא, ועל כן אין מקומו בסעיף האמור.

מוצע על כן, לבטל את סעיף קטן (ה) של סעיף 7 ובמקום הרשימה הסגורה והחלקית שמופיעה בו, להוסיף את סעיף קטן (א) לסעיף האמור ולקבוע בו כי החלטות המועצה בנוגע לנכסים המשמשים ענף מסוים או מין מסוים של צמחים ובנוגע לפעולות ענפיות או תת-ענפיות, דהיינו, כל הפעולות הממומנות מכספי הקרן המיוחדת של כל ועדה ענפית וכל ועדת משנה, לא תקבלנה בניגוד לעמדת הוועדות הענפיות, אלא ברוב של שני שלישים מהנוכחים (ויוזכר כי לפי סעיף 6 לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 5 להצעת החוק, מספר הנוכחים הנדרש בהצבעה, כדי שיהיה מנין חוקי, הוא מחצית חברי המועצה לפחות). מוצע לקבוע רוב של שני שלישים כאמור במקום הרוב של 75% הקבוע כיום, כדי למנוע מצב שבו המועצה לא תוכל, בכל מקרה, לקבל החלטה בניגוד להמלצת הוועדה הענפית, כגון במקרה שבו חלקם היחסי של נציגי המגדלים מענף מסוים במועצה יהיה גדול מ-25%.

כן מוצע, עקב התיקון כאמור, לתקן את סעיף 7(ב) כך שההליך הקבוע בו לא יחול לענין החלטות המועצה בנוגע לנכסים או לפעולה ענפית או תת-ענפית כאמור.

סעיף 7 בדומה לתיקונים המוצעים בסעיף 3 להצעת החוק, לסעיף 4 לחוק, מוצע לתקן גם את סעיף 9 לחוק כך שמינוי מנהל המועצה יהיה באישור השר בלבד, בלא צורך באישורו של שר התעשייה המסחר והתעסוקה.

(2) בסעיף קטן (ו), במקום "לפני המועצה" יבוא "לפני הוועדה הענפית";

(3) בסעיף קטן (ז) –

(א) ברישה, במקום "בכללים" יבוא "בתקנות";

(ב) בפסקה (1), המילים "וועדות המשנה" – יימחקו, ובמקום "בחירתם" יבוא "מינוים";

(ג) בפסקה (2), המילים "וועדות המשנה" – יימחקו;

(4) אחרי סעיף קטן (ז) יבוא:

"(ח) המועצה, בהתייעצות עם הוועדה הענפית הנוגעת לעניין, תקבע בכללים –

(1) את מספר חברי ועדות המשנה, תקופת כהונתם, תנאי כשירותם ודרכי מינוים;

(2) את סדרי הדיון של ועדות המשנה ונהלי עבודתן."

תיקון סעיף 11 10. בסעיף 11 לחוק העיקרי, בפסקה (1), אחרי "פריון העבודה" יבוא "לתמוך בקיומם של ארגוני מגדלים, לעודד את פעילותם ולשתף עמם פעולה".

תיקון סעיף 12 11. בסעיף 12(ב) לחוק העיקרי, בפסקאות (2) ו-3, במקום "השרים" יבוא "השר".

תיקון סעיף 13 12. בסעיף 13 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "השרים" יבוא "השר";

(2) בסעיף קטן (ג), במקום "שהטיל השר" יבוא "שהטילה".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 10 סעיף 11 לחוק, שמפרט את תפקידי המועצה, קובע בפסקה (1) כי מתפקידיה "לפתח, לעודד ולבסס את הענפים, לרבות שיפור שיטות העיבוד, להעלות את פריון העבודה ולעשות כל פעולה אחרת כיוצא באלה שיש בה כדי לתרום לפיתוחם ולביסוסם של הענפים".

כאמור, ארגוני המגדלים הם מרכיב מרכזי במרקם החקלאי בארץ, כמו גם באירופה ובארה"ב. קיומם תורם להסדרת הענפים שעליהם מופקדת המועצה, לקידום ולפיתוחם.

מוצע להבהיר כי התפקידים המפורטים בפסקה (1) כוללים גם תמיכה בקיומם של ארגוני מגדלים, עידוד פעילותם ושיתוף פעולה עמם.

סעיפים 11 עד 16, (1) ו-(2), 18, 20 ו-24 עד 34

במסגרת תיקון התשס"ג הועברו מרבית הסמכויות שהיו נתונות למועצות, עד אותה עת, לשר, והתפקיד העיקרי שנותר בידי המועצה היה ייעוץ לשרים.

הסדרת הגידול, השיווק והייצוא של צמחים, בפרט לעניין ויסות השוק וטיפול בעורפים, היא ליבת הפעילות של מועצת הצמחים ועיקר מהותה. העברת הסמכות בעניינים אלו לשר חוטאת לתפקידיה של המועצה ומייתרת אותה למעשה. כל מהותה של מועצת ייצור

ועדת המשנה תמליץ לפני המועצה בכל הנוגע לפעולות המועצה לגבי מין הצמחים שלגביו היא מונתה ולדרכי ניהול הקרן המיוחדת לאותו מין. סעיף זה אינו מסדיר את היחסים שבין הוועדה הענפית לבין ועדת משנה שלה. בנוסף, בסעיף 7(א1) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 6 להצעת החוק, שבו נקבעה חובת המועצה לקבל את המלצות הוועדה הענפית כטרם תקבל החלטה לענין נכסים ופעולות ענפיות או תת-ענפיות, וכן ניתנה לה בו הסמכות לסטות מהמלצות הוועדה הענפית בתנאים מיוחדים, אין כל התייחסות להמלצות ועדת המשנה. לפיכך מוצע לתקן את סעיף 10א(ג) לחוק ולהטיל על הוועדה הענפית חובת התייעצות עם ועדת המשנה שלה בנוגע לפעולות הנוגעות לאותו מין וממונות מכספי הקרן המיוחדת של אותו מין. בנוסף, מוצע לקבוע בסעיף זה, בדומה ליחס שבין הוועדה הענפית למועצה, כי המלצת הוועדה הענפית למועצה בנוגע לפעולות אלה, בניגוד להמלצת ועדת המשנה, תוכל להינתן רק ברוב של שני שלישים מהנוכחים בישיבת הוועדה הענפית, כשלפחות מחצית מחברי הוועדה הענפית נכחו בישיבה. בהתאם לכך מוצע לתקן את סעיף 10א(ו), כך שיקבע כי ועדת המשנה תיתן המלצותיה לוועדה הענפית במקום למועצה כפי שקבוע כיום.

כן מוצע לקבוע, כי המועצה, ולא השר, היא שתקבע, בהתייעצות עם הוועדה הענפית, כללים בדבר מינוי חברי ועדות המשנה סדרי דיון ונהלי עבודתן.

13. בסעיף 15 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (3) יבוא:
 "(א3) הסמכות לקבוע כללים לפי החוק, הנתונה למועצה";
14. בסעיף 16 לחוק העיקרי, במקום "השרים" יבוא "השר".
15. בסעיף 26 לחוק העיקרי –
 (1) בסעיף קטן (א), במקום "השר ראשי" יבוא "המועצה רשאית";
 (2) בסעיף קטן (ג), במקום "החליט השר" יבוא "החליטה המועצה" ובמקום "יקבע" יבוא "תקבע".
16. בסעיף 27 לחוק העיקרי, במקום "משקבע השר" יבוא "משקבעה המועצה", במקום "נתן לו השר או מי שהוא הסמיך לכך" יבוא "נתנה לו המועצה", במקום "והשר או מי שהוא הסמיך לכך, ראשי" יבוא "והמועצה רשאית" ובמקום "שיראה" יבוא "שתראה".
17. בסעיף 29 לחוק העיקרי –
 (1) ברישה, במקום "השר ראשי, לאחר התייעצות עם המועצה" יבוא "המועצה רשאית";
 (2) בפסקה (1), במקום "ששר החקלאות קבע" יבוא "שהמועצה קבעה";
 (3) במקום פסקה (11) יבוא:
 "(11) חובת מגדלים, משווקים, יצואנים, בתי אריזה ותעשיינים, לנהל רישום ולמסור דינים וחשבונות, בטפסים, במדיה מגנטית או אופטית או בתקשורת מחשבים, כפי שתורה המועצה";
 (4) אחרי פסקה (13) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן, היות שעיקר פעילות המועצה, המוסדרת במסגרת החוק, היא בתחומי אחריותו של משרד החקלאות ולמשרד התעשייה מסחר ותעסוקה אין נגיעה בנושאים אלה, והיות שתקציב המועצה נבנה על כספי ההיטלים המוטלים על המגדלים בלבד, מוצע כי היכן שנדרש כיום אישור השרים, יהיה די באישור השר. במקרים ספורים בלבד מוצע להותיר מעורבות של שר התמ"ת, כגון במינוי נציגי תעשיינים וצרכנים למועצה, כמפורט בסעיף 3 להצעת החוק. כן מוצע, בסעיף 33 להצעת החוק לקבוע כי השר בלבד יהיה ממונה על ביצוע החוק.

סעיפים 17(3) ו-19(1) ו-21(ד)

בסעיף 29 לחוק שעניינו הסדרת השיווק, מסמיכה פסקה (11) את השר, ובהתאם לחיקון המוצע כאמור – את המועצה, לקבוע בכללים: "חובת מגדלים ומשווקים לנהל רישום ולמסור דינים וחשבונות בטפסים שהמועצה תורה עליהם".

מוצע לתקן את הפסקה האמורה כך שניתן יהיה לחייב גם יצואנים, בתי אריזה ותעשיינים לבצע פעולות כאמור, כשם שניתן לחייב קבוצות אלה בפעולות כאמור לצורכי גביית ההיטלים לפי סעיף 36 לחוק.

חקלאית מושתתת על הסכמה בין המגדלים ועל תיאום ושיתוף פעולה ביניהם ובין הממשלה ולא על הכתבת פעילותה בידי הממשלה. מעורבות הממשלה במועצה נדרשת כדי להבטיח שקיפות ופיקוח לעניין התנהלות המועצה והחלטותיה, ואולם אין פיקוח על הסדרת הגידול והשיווק של צמחים משמעו קביעת ההסדרה עצמה. בחוקי ארבע המועצות שבוטלו, הפיקוח התבטא באישור של הפעולות או הכללים שקבעו המועצות מכוח סמכויותיהם אלה, על ידי השר או השרים.

מכיוון שמדובר בעניינים מקצועיים ופרטניים יש להשאירם בידי המועצה כגוף אוטונומי מקצועי של המגדלים, בפרט לנוכח העובדה שגוף זה ממומן כולו מכספי המגדלים בלא תמיכה של הממשלה בו.

לאור האמור, מוצע להשיב למועצה את הסמכות לקבוע כללים לפי החוק ולהסמיכה להסדיר, בין השאר את דרכי שיווקם של צמחים, סיווגם, מיונם, ודרכי הטיפול בהם בשלבי השיווק השונים. במקביל להחזרת הסמכויות למועצה מוצע, בסעיף 13 להצעת החוק, לקבוע כי סמכות התקנת הכללים תהיה בידי המועצה בלבד, וכן לקבוע, בסעיף 34 להצעת החוק, כי כללי המועצה לפי החוק יהיו טעונים את אישור השר.

- 14) "הוראות בדבר דרכי הניהול של שווקים סיטונאיים של צמחים, ואופן הפיקוח עליהם."
- תיקון סעיף 30 .18 בסעיף 30 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א) –
- (א) ברישה, במקום "יחולו הוראות אלה:" יבוא "מוסמכת המועצה –";
- (ב) בפסקה (1) המילים "המועצה מוסמכת" – יימחקו, ובמקום "השרים" יבוא "השר";
- (ג) בפסקה (2) המילים "השר רשאי" – יימחקו, בכל מקום, במקום "למועצה" יבוא "לה", במקום "ושלדעת השר" יבוא "ושלדעתה", ובמקום "שיקבע השר" יבוא "שתקבע";
- (ד) בפסקה (3) המילים "המועצה מוסמכת" – יימחקו, ובמקום "שקבע השר" יבוא "שתקבע";
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום "השרים" יבוא "השר", ובמקום "שר החקלאות" יבוא "השר".
- תיקון סעיף 31א31 .19 בסעיף 31א(ב) לחוק העיקרי –
- (1) בפסקה (3), במקום "שימושן" יבוא "מימושן";
- (2) בפסקה (7) בסופה יבוא "ואופן הגשתם, לרבות במדיה מגנטית או אופטית או בתקשורת מחשבים".
- תיקון סעיף 34 .20 בסעיף 34 לחוק העיקרי, ברישה, במקום "השר רשאי" יבוא "המועצה רשאית".
- תיקון סעיף 36 .21 בסעיף 36 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א) –
- (א) ברישה, במקום "השר, לאחר שנתן" יבוא "המועצה, לאחר שנתנה", במקום "בהסכמת" יבוא "באישור השר, בהסכמת" ובמקום "רשאי" יבוא "רשאית";

ד ב ר י ה ס ב ר

היטלים לפי סעיף 36 לחוק. מכיוון שמדובר בכספי מגדלים ולמטרותיהם הם, מוצע להותיר בידי המועצה, כמי שמגלמת את רצונותיהם, את ההחלטה לענין היטלים שיש לגבות מהמגדלים. בהיות ההיטל המקור הבלעדי למעשה של הכנסות המועצה וקיומה, יש חשיבות שהסמכות הראשונית בקביעת ההיטלים תהיה בידי המגדלים, לפי רצונם, כאשר הפיקוח והבקרה מושגים על ידי אישור השר ושר האוצר ואישור ועדת הכספים של הכנסת.

סעיף קטן (א2) של סעיף 36 האמור קובע, בין השאר, כי ניתן לנכות את ההיטלים מתמורת מכירת צמחים שטרם הועברה למגדל ומצויה בידי משווקים מורשים, יצואנים, בתי אריזה ותעשיינים. מוצע לתקן הוראה זו כך שניתן יהיה לנכות את ההיטלים ממשווקים בכלל ולא רק ממשווקים מורשים, זאת היות שאין חובה להגביל את השיווק בצורך בהרשאה על פי כללים לפי סעיף 26. בנוסף, ככל שייקבעו כללים כאמור, אין סיבה

כן מוצע לאפשר למועצה לחייב ניהול הרישומים ומסירת דינים וחשבונות, מלבד בטפסים, גם במדיה מגנטית או אופטית או בתקשורת מחשבים. הוראה דומה מוצעת גם בסעיפים 19 ו-21(ד) להצעת החוק.

כמו כן, ועל אף שקיימת לפי סעיף 29 סמכות רחבה לקבוע בכללים הוראות שונות להסדרת השיווק, לרבות קביעת סדרי פיקוח על הסחר בצמחים בכל שלביו, מוצע להוסיף במפורש בסעיף זה את הסמכות לקבוע בכללים הוראות בדבר דרכי הניהול של שווקים סיטונאיים של צמחים ואופן הפיקוח עליהם, לאור פיתוחם של השווקים כאמור בשנים האחרונות.

סעיף 21(א) עד (ג) ו-2(ב) עד (4) לפסקה (1) א(א) עד(ג)

אחת הסמכויות שהיתה בידי המועצה, טרם תיקון התשס"ג, ושהועברה לשר, היא סמכות קביעת כללים לענין

(ב) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א1) לקבוע מועדים ודרכים לעדכון סכומי ההיטלים";

(ג) בפסקה (2), המילה " המורשים" – תימחק;

(ד) בפסקה (3), בסופה יבוא "במדיה מגנטית או אופטית בתקשורת מחשבים או בכל דרך אחרת שתקבע המועצה";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) שיעור ההיטלים שייקבעו לפי סעיף קטן (א) לא יפחת מ-0.25% מסך הפדיון במכירה בסיטונות של הצמחים באותם ענפים או מינים שלגביהם נקבע ההיטל, ששווקו בעונה הקודמת לקביעת ההיטלים (בסעיף קטן זה – רצפת ההיטל), ולא יעלה על 0.8% מסך הפדיון כאמור (בסעיף קטן זה – תקרת ההיטל); השר רשאי, מיזמתו או לפי בקשת המועצה, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לשנות, בצו, את שיעורי רצפת ההיטל ותקרת ההיטל הקבועים בסעיף קטן זה.

(2א) המועצה רשאית, בכללים כאמור בסעיף קטן (א), להטיל היטל על מגדלים של מין או מינים של צמחים, באזור מסוים, לשם מימון פעולות מסוימות לגבי אותו מין או מינים של צמחים באזור האמור, ובלבד שביקשו זאת רוב המגדלים כאמור; היטל לפי סעיף קטן זה יוטל, לתקופה קצובה, נוסף על ההיטלים שהוטלו לפי סעיף קטן (א) על מגדלי אותו מין או מינים של צמחים באזור המסוים, ובלבד ששיעורו לא יעלה על 10% מסכומי ההיטלים כאמור; בסעיף קטן זה, "אזור" – שטח הכולל תחום שיפוט של רשות מקומית אחת לפחות";

(3) סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) – בטלים;

(4) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) פקודת המסים (גבייה)² תחול על גביית ההיטלים שהוטלו לפי סעיף זה, כאילו היו מס כמשמעותו באותה פקודה."

ד ב ר י ה ס ב ר

את השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לשנות את השיעורים כאמור.

לסעיף קטן (2א) המוצע: שיטת ההיטלים הנוהגת מכוח סעיף 36 לחוק, מתבססת על גבייה לפי ענפים או מיני צמחים כדי לממן פעולות בעבורם. ואולם לעתים מתעורר צורך בפעולות אזוריות החוצות ענפים ומיני צמחים. מוצע להוסיף הוראה שתאפשר למועצה, בכללים לפי סעיף 36(א), להטיל היטל על מגדלים על בסיס אזורי לשם מימון פעולות באותו אזור ובלבד שביקשו זאת רוב המגדלים מאותו אזור. היטל זה יבוא בנוסף להיטלים הרגילים ושיעורו לא יעלה על 10% מהם, הוא יוטל לתקופה קצובה וישמש למימוש הפעולות המסוימות שלשמן הוטל (ראו סעיף 37(א)(3) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 22 להצעת החוק).

שלא לאפשר למועצה לנכות את כספי ההיטלים גם ממי ששווק צמחים בניגוד לכללים. תיקון זה אף עולה בקנה אחד עם נוסח סעיף קטן(א)3(א) של סעיף 36, המאפשר לחייב משווקים ברישום ומסירה של דינים וחשבונות לצורכי ההיטלים.

לפסקה (2)

לסעיף קטן (א1) המוצע: מוצע לקבוע שיעורי מינימום ומקסימום שמהם לא תוכל המועצה לחרוג בקביעת ההיטלים. מוצע לקבוע כי ייגבה היטל בשיעור שלא יפחת מ-0.25% מסך הפדיון במכירה בסיטונות של הצמחים ששווקו בעונה הקודמת, כדי לממן את הוצאות המינהל של המועצה (ראו סעיף 37(א)(1) ו-(2) לחוק כנוסחו המוצע בסעיף 22 להצעת החוק). וכן לקבוע היטל מרבי בשיעור של 0.8% מסך הפדיון כאמור, כדי לצמצם את הנטל הכספי המוטל על המגדלים. כן מוצע להסמיך

² חוקי א"י, כרך ב', עמ' (ע)1374, (א)1399.

(1) בכותרת השוליים, במקום "קרנות" יבוא "ניכויים וקרנות";

(2) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) (1) המועצה תנכה, מכספי ההיטלים שהוטלו לפי סעיף 36(א), סכום בשיעור רצפת ההיטל כמשמעותה בסעיף 36(א1), לצורך כיסוי הוצאות המינהל שלה (בפסקה זו – ניכוי לכיסוי הוצאות), ורשאית היא לנכות עד 10% מכספי ההיטלים שיוותרו לאחר הניכוי לכיסוי הוצאות, לחשבון קרן כללית, כדי לממן פעולות הדרושות לשם ביצוע תפקידיה, לרבות יצירת עתודה כספית, ופעולות לקידום ענייניהם של ענפים ומיני צמחים שונים; נותרה בידי המועצה יתרה מהסכום שניכטה לכיסוי הוצאות לפי פסקה זו, תועבר היתרה לחשבון הקרן הכללית.

(2) יתרת כספי ההיטלים שנותרה לאחר הניכויים כאמור בפסקה (1) תועבר לחשבון קרן מיוחדת של כל אחד מהענפים או מיני הצמחים שלגביהם הוטלו, ותשמש למימון פעולות המיועדות לקידום ענייניו של הענף או המין בלבד.

(3) המועצה תנכה, מכספי ההיטל שהוטל על מגדלי מין או מיני צמחים באזור מסוים לפי סעיף 36(א2), סכום המיועד לכיסוי הוצאות המינהל שיידרשו לשם מימוש הפעולות שבשלבן הוטל ההיטל (בפסקה זו – הפעולות האזוריות); יתרת כספי ההיטל תועבר לחשבון קרן מיוחדת של מגדלי המין או מיני הצמחים באזור המסוים, ותשמש למימון הפעולות האזוריות";

ד ב ר י ה ס ב ר

לאור השימוש בהגדרות אלה על פי התיקון המוצע גם במקומות נוספים בחוק, מוצע להעביר את ההגדרות האמורות לסעיף 1 לחוק – סעיף ההגדרות, ולבטל את סעיף קטן (ג).

לפסקה (4)

תקציב המועצה מתבסס רובו ככולו על כספי ההיטלים, ומשמש לביצוע פעולות לטובת כלל המגדלים. כדי לאפשר גביה יעילה של כספים אלה מוצע להחיל את פקודת המסים (גביה).

סעיף 22 סעיף 37(א) לחוק קובע לאמור:

"כספי ההיטלים שהוטלו לגבי ענפים, או לגבי מין או מינים של צמחים שהוקמו לגביהם ועדות משנה לפי סעיף 10א(ד), לאחר ניכוי הסכום המיועד לכיסוי הוצאות המינהל של המועצה, ייוקפו לחשבון קרן מיוחדת של כל אחד מהענפים או מיני הצמחים שלגביהם הוטלו, ויוצאו למטרות המשמשות כל אחד מהענפים או מיני הצמחים האמורים בלבד, ואולם המועצה רשאית, באישורו הש –

(1) להעביר עד 10% מכספי ההיטלים האמורים לחשבון קרן כללית, לביצוע פעולות המשמשות מיני צמחים שונים;

(2) לחייב כל קרן מיוחדת בהוצאותיה למינהל לפי חלוקה בין הקרנות שתקבע המועצה;

(3) להחזיר למגדלים את היתרות של כספי ההיטלים.

לפסקה (3)

סעיף 36(ב) לחוק קובע לאמור:
"היטלים לפי סעיף זה ישמשו –

(1) ליצור קרנות מיוחדות למימון הוצאות הכרוכות בוויסות שיווקם של הצמחים, כגון קליטת עורפי צמחים, הספקת צמחים לתעשייה וייצוא צמחים;
(2) לממן הוצאות המינהל של המועצה בסכום שלא יעלה על 1.3% מהפדיון במכירה בסיטונות של הצמחים ששווקו בעונה הקודמת."

פעולות הוויסות מהוות חלק קטן מפעולות המועצה שיש לממןם באמצעות ההיטלים. סעיף 37(א) לחוק, כנוסחו בסעיף 22 להצעת החוק, העוסק בין השאר במטרות השימוש בכספי ההיטלים המועברים לקרנות המיוחדות, קובע כי ההיטלים ישמשו גם למימון פעולות נוספות מלבד פעולות הוויסות. מוצע על כן לייחד את סעיף 37 לקביעת הוראות בדבר השימוש בכספי ההיטלים ולבטל את סעיף 36(ב) (ראו לענין זה גם דברי הסבר לסעיף 23 להצעת החוק).

סעיף 36(ג) לחוק קובע לאמור:

"(ג) בסעיף זה –

"תעשיין" – מי שעסקו או חלק מעסקו בייצור מוצרי צמחים;

"בית אריזה" – עסק המשמש למיון, לבירור או לאריזת צמחים."

3) בסעיף קטן (ד), במקום הרישה עד המילה "יקבעו" יבוא "המועצה, באישור השר ובהסכמת שר האוצר, תקבע".

23. בסעיף 39 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 39

(1) בסעיף קטן (א), במקום "רשאית המועצה, באישור השרים לאחר שנועצו" יבוא "רשאית המועצה לבצע פעולות לוויסות שיווקם של צמחים, לרבות הספקת צמחים לתעשייה וייצוא צמחים, וכן רשאית היא, באישור השר לאחר שנועץ";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "השרים" יבוא "השר".

24. בסעיף 40 לחוק העיקרי, בכל מקום, במקום "השרים" יבוא "השר".

25. בסעיף 41(ב) לחוק העיקרי, במקום "השרים" יבוא "השר".

26. בסעיף 42 לחוק העיקרי, במקום "השרים" יבוא "השר".

27. בסעיף 43 לחוק העיקרי, במקום "השרים רשאים" יבוא "השר רשאי" ובכל מקום, במקום "לשרים" יבוא "לו ולשר האוצר".

28. בסעיף 44 לחוק העיקרי, במקום "השרים" יבוא "השר".

29. בסעיף 45 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "השרים" יבוא "השר" ובמקום "שהשרים" יבוא "שהשר";

(2) בסעיף קטן (ד), במקום "לשרים" יבוא "לשר".

30. בסעיף 53(א)(2) לחוק העיקרי, במקום "שקבע השר" יבוא "שקבעה המועצה".

31. בסעיף 58 לחוק העיקרי, במקום "שקבע השר" יבוא "שקבעה".

ד ב ר י ה ס ב ר

כן מוצע להסיר את ההוראה הקבועה בסעיף 37(א)(3) לחוק, כנוסחו היום, המאפשרת להחזיר למגדלים את היתרות של כספי ההיטלים, כאשר החזרה כאמור היא בעייתית ביותר וקשה ליישום, ומוצע לקבוע כי ככל שתיוותר יתרה מהסכום שניכתה המועצה לכיסוי הוצאות המינהל, תועבר היתרה לחשבון הקרן הכללי.

עוד מוצע בסעיף קטן (א) 37(א) המוצע, לאור סעיף 36(א) לחוק, כנוסחו בסעיף 21 להצעת החוק, המאפשר למועצה לגבות היטלים על מגדלים של מינים שונים באזור מסוים לצורך ביצוע פעולות אזוריות, לקבוע כי המועצה תהיה רשאית לנכות לצורך ביצוע הפעולות האמורות את הוצאות המינהל שידרשו לשם מימושן. יתרת כספי ההיטל תועבר לחשבון קרן מיוחדת של המגדלים של אותו אזור ותשמש למימון הפעולות האזוריות.

כן מוצע לתקן את סעיף 37(ד) לחוק, כך שהמועצה, ולא השרים, תקבע כללים בדבר הקמת הקרנות.

סעיף 23 לאור ההצעה, בסעיף 21(3) להצעת החוק, לבטל את סעיף 36(ב) לחוק הקובע את ייעוד כספי ההיטלים לביצוע פעולות לוויסות שיווקם של צמחים, מוצע לקבוע הוראה זו במסגרת סעיף 39 לחוק שעניינו בפעולות שאותן רשאית המועצה לנקוט לשם הבטחת תמורה הוגנת למגדלים.

כפי שצוין לעיל, מוצע להחליף את סעיף 37(א) לחוק ולקבוע בו את כל ההוראות בנוגע לייעוד כספי ההיטלים שהוטלו לפי סעיף 36, לרבות הוראות לענין ניכוי למימון הוצאות המינהל והשימושים שלשמן ניתן לייעד את יתרת כספי ההיטלים לאחר הניכוי.

מוצע לקבוע בסעיף קטן (א) 1) המוצע כי שיעור ההיטל שינוכה לשם כיסוי הוצאות המינהל של המועצה יהיה שיעור רצפת ההיטל כמשמעותה בסעיף 36(א) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 21 להצעת החוק, וזאת בשונה מההוראה הקבועה בסעיף 37(א)(2) כנוסחו היום, ולפיה רשאית המועצה, באישור השר להטיל שיעור שונה על כל קרן מיוחדת. המועצה תהיה רשאית לנכות עד 10% נוספים מכספי ההיטלים שיוותרו לאחר הניכוי לכיסוי הוצאות המינהל לחשבון קרן כללי כדי לממן פעולות הדרושות לה לביצוע תפקידיה.

בדומה לקבוע בסעיף 37(א) רישה לחוק, כנוסחו היום, מוצע לקבוע בסעיף קטן (א) 2) המוצע כי יתרת כספי ההיטלים שתיוותר לאחר הניכויים כאמור תועבר לחשבון קרן מיוחדת של כל אחד מהענפים או מיני הצמחים שלגביהם הוטלו ותשמש למימון פעולות המיועדות לקידום ענייניו של הענף או המין בלבד.

- תיקון סעיף 65 .32 בסעיף 65 לחוק העיקרי, במקום "השרים" יבוא "השר" ובמקום "רשאים" יבוא "רשאי".
- תיקון סעיף 66 .33 בסעיף 66 לחוק העיקרי, במקום "השרים ממונים" יבוא "השר ממונה" ובמקום "והם רשאים" יבוא "והוא רשאי".
- הוספת סעיף 66א .34 אחרי סעיף 66 לחוק העיקרי יבוא:
"אישור כללי 66א. כללי המועצה לפי חוק זה טעונים אישור השר."
המועצה
- תיקון סעיף 73 .35 בסעיף 73(א) לחוק העיקרי –
(1) בהגדרה "נכסים" במקום "7(ה)" יבוא "7(א)1";
(2) אחרי ההגדרה "תיקון מס' 6" יבוא:
- "תיקון מס' 8" – חוק זה כנוסחו לפי חוק מועצת הצמחים (ייצור ושייווק)
(תיקון מס' 8), התשס"ז–2007.
- תיקון סעיף 75 .36 בסעיף 75(א) לחוק העיקרי, במקום "תיקון מס' 6" יבוא "תיקון מס' 8".
- הוספת סעיף 77 .37 אחרי סעיף 76 לחוק העיקרי יבוא:
"הוראות מעבר 77. (א) בסעיף זה –
לעניין הוצאת ענף
צמחי הנוי
"נכסי ענף צמחי הנוי" – כל אלה:
- (1) נכסים, למעט חובות והתחייבויות, שהיו בידי המועצה לצמחי הנוי לפני יום התחילה, שהועברו למועצה לפי סעיף 73(ב), ושנתרו בידי המועצה ערב תחילתו של תיקון מס' 8;
- (2) הכספים שהיו בקרן המיוחדת של ענף צמחי הנוי או של מין מצמחי הנוי, ערב תחילתו של תיקון מס' 8;
- "חובות הענף" – גירעונות ענף צמחי הנוי, ערב תחילתו של תיקון מס' 8, בשל פעולות שביצעה בעבורו המועצה.
- (ב) החל במועד תחילתו של תיקון מס' 8 יחולו הוראות אלה לעניין ענף צמחי הנוי:

ד ב ר י ה ס ב ר

ענף צמחי הנוי נגרע מן המועצה ויש לקבוע מה ייעשה בנכסים שעמדו לשימוש. המדובר בנכסים מסוגים שונים, כגון מקרקעין ומניות בתאגידים שונים. כמו כן, במועצת הצמחים הוקמה לכל ענף, לרבות לענף צמחי הנוי, קרן מיוחדת שאליה הופרשו כספי ההיטלים שנגבו ממגדלי אותו ענף לשימוש הענף. לקרן המיוחדת של ענף צמחי הנוי, הועברו גם הנכסים הכספיים של מועצת צמחי הנוי שהיו בידיה ביום התחילה. מנגד, נוצרו אצל מועצת הצמחים, החל ביום התחילה, חובות והתחייבויות בשל פעולותיה בעבור ענף צמחי הנוי. בנסיבות אלה מוצע לקבוע כי הנכסים שהיו בידי המועצה לצמחי הנוי לפני יום התחילה, שהועברו למועצה לפי סעיף 73(ב) לחוק ושנתרו בידי המועצה ערב תחילתה של הצעת חוק זו, וכן הכספים שהיו בקרן המיוחדת של ענף צמחי הנוי או של מין מצמחי הנוי במועד האמור, ישמשו תחילה לפירעון גירעונות ענף צמחי הנוי הקיימים ערב תחילתה של הצעת חוק זו, בשל פעולות שביצעה מועצת הצמחים בעבור הענף.

סעיפים 75 לחוק קובע כי השר ימנה, לא יאוחר מיום 31 ו'36 בתמוז התשס"ז (30 ביוני 2007), את החברים הראשונים במועצה, לפי סעיף 4 כנוסחו לפי תיקון מס' 6. מוצע לתקן את הסעיף האמור ולהבהיר כי המינוי ייעשה לפי הוראות סעיף 4 לחוק כנוסחו המוצע בהצעת חוק זו. עוד מוצע לתקן את ההפניה שבסעיף 73(א) לחוק להגדרה "נכסים".

סעיף 37 לאור ההחלטה להוציא את ענף צמחי הנוי ממסגרת המועצה ומתחולת הוראות החוק, יש מקום לקבוע הוראות מעבר ביחס לענף זה.

במסגרת הוראות המעבר שנוספו לחוק בתיקון התשס"ג, קובע סעיף 73(ב) לחוק, כי הנכסים שהיו בידי המועצות, בהן מועצת צמחי הנוי, לפני איחוד המועצות, יהיו לקנין מועצת הצמחים. סעיף 73(ו) לחוק קובע כי נכסים שהיו שייכים למועצת צמחי הנוי ישמשו את ענף צמחי הנוי גם לאחר יום תחילתו של תיקון התשס"ג (להלן – יום התחילה).

- (1) השר ימנה ועדה לניהול נכסי ענף צמחי הנוי (בסעיף זה – הוועדה), שחבריה הם:
- (א) מי שכשיר להתמנות שופט מחוזי והוא יהיה היושב ראש; המינוי לפי פסקת משנה זו יהיה בהתייעצות עם שר המשפטים;
- (ב) שני נציגים של מגדלי צמחי הנוי, שיבחר השר מבין מועמדים שיציעו ארגונים יציגים של מגדלי צמחי נוי;
- (2) נכסי ענף צמחי הנוי ישמשו לפירעון חובות הענף; יתרת הנכסים שתיוותר לאחר הפירעון תשמש לקידום ענייניו של ענף צמחי הנוי ובכלל זה למימון מחקר, פיתוח והדרכה בתחום גידול צמחי הנוי;
- (3) הוועדה תנהל את נכסי ענף צמחי הנוי בהתאם להוראות פסקה (2), ובכלל זה תפעל לפירעון מהיר ויעיל של חובות הענף, לרבות בדרך של מימוש הנכסים, ותקבל החלטות בדבר ביצוע עסקאות בנכסי ענף צמחי הנוי ובדבר בחירת דירקטורים והצבעה באסיפה הכללית מכוח מניות הכלולות בנכסים כאמור;
- (4) המועצה תפעל ליישום החלטות הוועדה לפי פסקה (3) ותישא בהוצאות הכרוכות בכך, ויראו הוצאות כאמור כחלק מחובות הענף;
- (5) על אף הוראות פסקה (4), עד לפירעון חובות הענף רשאית המועצה, בתוך 14 ימים מיום קבלת החלטה בוועדה, לבטל את ההחלטה אם קיים חשש ממשי שהחלטה כאמור תפגע במישרין ביכולת ענף צמחי הנוי לפרוע את חובותיו; החלטת המועצה על ביטול החלטה כאמור תתקבל ברוב של שני שלישים מהנוכחים ובהם רוב נציגי הממשלה, ובלבד שנכחו בישיבת המועצה מחצית מחבריה, לפחות;
- (6) החלטות הוועדה יתקבלו ברוב דעות והן יפורסמו לציבור באתר האינטרנט של המועצה;

ד ב ר י ה ס ב ר

ותקבל החלטות בדבר ביצוע עסקאות בנכסי ענף צמחי הנוי ובדבר בחירת דירקטורים והצבעה באסיפה הכללית מכוח מניות הכלולות בנכסים כאמור, ככל שאלה טרם מומשו.

מועצת הצמחים תפעל ליישום החלטות הוועדה, ואת הוצאותיה לשם יישומן כאמור יראו כחלק מחובות ענף צמחי הנוי.

עד לכיסוי גירעונות ענף צמחי הנוי במועצה, מוצע להותיר למועצה מעמד מסוים לגבי ניהול נכסים אלה. לפיכך מוצע לקבוע כי עד לפירעון חובות הענף המועצה תהיה רשאית, בתנאים מסוימים, לבטל את החלטות הוועדה.

יתרת הנכסים שתיוותר לאחר הפירעון תשמש לקידום ענייניו של ענף צמחי הנוי ובכלל זה למימון מחקר, פיתוח והדרכה בתחום גידול צמחי הנוי.

עוד מוצע לקבוע, כי השר ימנה ועדה לניהול נכסי ענף צמחי הנוי בהתאם לעקרונות שצוינו לעיל. חברי הוועדה יהיו מי שכשיר להתמנות שופט מחוזי, והוא יהיה היושב ראש, ושני נציגים של מגדלי צמחי נוי שיבחר השר מבין מועמדים שיציעו ארגונים יציגים של מגדלי צמחי נוי.

במסגרת ניהול הנכסים תפעל הוועדה לפירעון מהיר ויעיל של חובות הענף, לרבות בדרך של מימוש נכסים,

(7) הוועדה תגיש לאישור השר, חודשיים לפחות לפני תחילת שנת הכספים, הצעת תקציב לשנת הכספים, ורשאית היא, במהלך שנת הכספים, להגיש לאישור השר הצעה לתקציב נוסף; המועצה לא תוציא כספים, לא תתחייב בכל התחייבות כספית ולא תבצע כל פעולה כספית, לשם יישום החלטות הוועדה כאמור בפסקה (4), אלא בהתאם לתקציב שאישר השר לאחר שנתן למועצה הזדמנות להשמיע את עמדתה;

(8) הוועדה תחדל מלפעול לאחר פירעון חובות הענף וייעוד יתרת נכסי הענף לקידום ענייניו, כאמור בפסקה (2), או בתום חמש שנים ממועד תחילתו של תיקון מס' 8, לפי המוקדם מביניהם;

(9) על אף הוראות פסקה (8), רשאי השר, בצו, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת –

(א) להאריך את תקופת כהונתה של הוועדה כל עוד לא נפרעו כל חובות הענף או לא יועדה יתרת נכסי הענף לקידום ענייניו, כאמור בפסקה (2);
(ב) לפזר את הוועדה לפני תום תקופת כהונתה, אם נוכח כי אינה מבצעת ביעילות את תפקידיה לפי סעיף זה;

(10) חדלה הוועדה מלפעול לפי פסקאות (8) או (9), בטרם נפרעו חובות הענף או בטרם ייעדה הוועדה את כל יתרת נכסי הענף לקידום ענייניו, כאמור בפסקה (2), יקבע השר, בצו, את אופן השימוש בנכסי ענף צמחי הנוי בהתאם להוראות הפסקה האמורה, לאחר שנתן לנציגי הארגונים היציגים של מגדלי צמחי הנוי הזדמנות להשמיע את עמדתם.

(ג) השר רשאי לקבוע הוראות נוספות לביצוע סעיף זה.

תיקון התוספת 38. בתוספת לחוק העיקרי, הכותרת "ענף צמחי הנוי" – תימחק.

ד ב ר י ה ס ב ר

אם הוועדה תחדל מלפעול בטרם נפרעו חובות הענף או יועדה יתרת הנכסים, יקבע השר בצו את אופן השימוש בנכסים אלה, בכפוף למטרות האמורות לעיל.

סעיף 38 בהודעת מועצת הצמחים (ייצור ושיוק) (שינוי התוספת לחוק), התשס"ז–2007 (ק"ת התשס"ז, עמ' 508). נמחקו מהתוספת לחוק הצמחים שפורטו בענף צמחי הנוי, ואולם הכותרת של ענף זה לא נמחקה, ומוצע למחקה.

כן מוצע לקבוע כי הוועדה תחדל מלפעול לאחר פירעון חובות הענף וייעוד יתרת נכסי הענף לקידום ענייניו, או בתום חמש שנים מיום תחילתה של הצעת חוק זו, לפי המוקדם. מוצע להסמיך את השר, בצו, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להאריך את תקופת כהונת הוועדה כל עוד לא נפרעו כל חובות הענף או לא יועדה יתרת נכסי הענף כאמור, וכן לפזר את הוועדה לפני תום תקופת כהונתה, אם נוכח כי אינה מבצעת ביעילות את תפקידיה.